

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 4 octombrie 2023

cu privire la transparența și integritatea activităților de rating de mediu, social și de guvernanță (ESG)

(CON/2023/30)

(C/2023/1354)

Introducere și temei juridic

La 13 iunie 2023, Comisia Europeană a publicat o propunere de regulament privind transparența și integritatea activităților de rating de mediu, social și de guvernanță (ESG) ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul propus”).

Banca Centrală Europeană (BCE) a decis să emită un aviz din proprie inițiativă cu privire la regulamentul propus. Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și pe articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), întrucât regulamentul propus conține dispoziții care au incidență asupra următoarelor: (1) misiunea fundamentală a Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) de a defini și pune în aplicare politica monetară a Uniunii în conformitate cu articolul 127 alineatul (2) din tratat; (2) misiunea BCE privind supravegherea prudențială a instituțiilor de credit în conformitate cu articolul 127 alineatul (6) din tratat; și (3) contribuția SEBC la buna desfășurare a politicilor promovate de autoritățile competente în ceea ce privește stabilitatea sistemului financiar în conformitate cu articolul 127 alineatul (5) din tratat.

În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Observații generale

1.1. BCE consideră binevenit regulamentul propus, care introduce o abordare comună în materie de reglementare pentru a spori adecvarea, integritatea, transparența, responsabilitatea, buna guvernanță și independența activităților de rating ESG [Environmental, Social and Governance (ESG)], contribuind la transparența și calitatea ratingurilor ESG. BCE sprijină cu fermitate obiectivul regulamentulului propus de a contribui la buna funcționare a pieței interne, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a investitorilor și prevenind dezinformarea ecologică și alte tipuri de informare greșită, prin introducerea unor cerințe de transparență referitoare la ratingurile ESG și norme privind organizarea și conduita furnizorilor de rating ESG ⁽²⁾.

1.2. Regulamentul propus face parte integrantă din strategia mai amplă a Comisiei privind finanțarea durabilă ⁽³⁾. Atingerea obiectivelor prevăzute în Pactul verde european ⁽⁴⁾ și în Acordul de la Paris ⁽⁵⁾ și consacrate în Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului („Legea europeană a climei”) ⁽⁶⁾ depinde de contribuția tuturor partenerilor economici ⁽⁷⁾ și necesită investiții semnificative, din care o parte substanțială va trebui să provină din sectorul privat ⁽⁸⁾. Finanțarea durabilă și, în special, regulamentul propus pot juca un rol important în acest sens, permițând investitorilor să identifice investițiile durabile din punctul de vedere al mediului și să își ajusteze portofoliile în funcție de propriile preferințe în materie de durabilitate.

⁽¹⁾ COM(2023) 314 final.

⁽²⁾ A se vedea articolul 1 din regulamentul propus.

⁽³⁾ Comunicare a Comisiei privind Strategia pentru finanțarea tranziției către o economie durabilă (COM(2021) 390 final).

⁽⁴⁾ Comisia a publicat comunicarea privind „Pactul verde european” la 11 decembrie 2019; a se vedea COM(2019) 640 final.

⁽⁵⁾ Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (JO L 282, 19.10.2016, p. 4).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

⁽⁷⁾ Comunicare a Comisiei privind Strategia pentru finanțarea tranziției către o economie durabilă (COM(2021) 390 final).

⁽⁸⁾ A se vedea și expunerea de motive la regulamentul propus.

- 1.3. Prin canalele menționate mai sus, se anticipează ca regulamentul propus să contribuie la dezvoltarea în continuare a unei piețe de capital verzi integrate, profunde și lichide la nivelul Uniunii, promovând la rândul său uniunea piețelor de capital în ansamblu ⁽⁹⁾. Construirea unor piețe de capital verzi mature și integrate la nivelul Uniunii va necesita eforturi de consolidare a piețelor de capital, inclusiv o mai bună armonizare a supravegherii și a protecției investitorilor. În acest sens, BCE consideră binevenit faptul că Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) va avea sarcina de a supraveghea furnizorii de ratinguri ESG.

2. Relevanța regulamentului propus pentru obiectivele și atribuțiile BCE și ale Eurosistemului

Aspectele legate de durabilitate, în special schimbările climatice, pot avea un impact asupra modului în care băncile centrale își îndeplinesc mandatele ⁽¹⁰⁾, în special datorită relevanței lor pentru politica monetară, stabilitatea financiară și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit.

2.1. Relevanța pentru politica monetară

2.1.1. Schimbările climatice și tranziția către o economie mai durabilă afectează perspectiva stabilității prețurilor, principalul obiectiv al SEBC, prin impactul acestora asupra unor indicatori macroeconomici precum inflația, producția, gradul de ocupare a forței de muncă, ratele dobânzii, investițiile și productivitatea; stabilitatea financiară; și transmisia politicii monetare ⁽¹¹⁾. Riscurile fizice și riscurile de tranziție asociate schimbărilor climatice pot, printre altele, să aibă un impact asupra evaluărilor și bonității întreprinderilor, cu efecte de propagare asupra instituțiilor de credit și asupra sistemului financiar ⁽¹²⁾. Deși metodologiile de evaluare a amplitudinii riscurilor legate de schimbările climatice pentru bănci și stabilitatea financiară sunt încă în curs de elaborare, estimările disponibile sugerează că impactul acestor riscuri va fi probabil semnificativ ⁽¹³⁾. La rândul său, acest lucru ar putea afecta transmisia politicii monetare, de exemplu prin deprecierea activelor și reevaluarea bruscă a riscurilor financiare legate de schimbările climatice. În plus, în ceea ce privește sectorul bancar, valoarea colateralului poate scădea, iar pierderile din credite se pot materializa, ceea ce ar putea afecta negativ poziția de capital și de lichiditate a instituțiilor de credit și a altor intermediari financiari, diminuând astfel capacitatea acestora de a canaliza fondurile către economia reală. Rețeaua de bănci centrale și autorități de supraveghere pentru ecologizarea sistemului financiar (Network for Greening the Financial System – NGFS) recomandă, prin urmare, băncilor centrale să ia în considerare posibilele efecte ale schimbărilor climatice asupra economiei. NGFS susține că aceste efecte pot fi relevante pentru politica monetară chiar dacă se materializează numai dincolo de orizontul convențional pe termen mediu al politicii monetare ⁽¹⁴⁾.

2.1.2. În plus, atunci când își urmărește obiectivul de menținere a stabilității prețurilor și își îndeplinește misiunea de a defini și pune în aplicare politica monetară a Uniunii, Eurosistemul trebuie să respecte cerința prevăzută la articolul 18.1 a doua liniuță din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (denumit în continuare „Statutul SEBC”) de a desfășura operațiuni de creditare pe baza unor garanții corespunzătoare. Considerații similare privind gestionarea riscurilor se aplică cumpărărilor simple de creanțe și

⁽⁹⁾ A se vedea „Towards a green capital markets union for Europe” (Către o uniune verde a piețelor de capital pentru Europa), discurs rostit de Christine Lagarde, președinta BCE, la conferința la nivel înalt organizată de Comisie cu privire la propunerea de directivă privind raportarea de către întreprinderi de informații privind durabilitatea, Frankfurt pe Main, 6 mai 2021, disponibil pe website-ul BCE la adresa www.ecb.europa.eu

⁽¹⁰⁾ A se vedea punctul 2.4 din Avizul CON/2021/12 al Băncii Centrale Europene din 19 martie 2021 cu privire la mandatul și misiunile Magyar Nemzeti Bank în ceea ce privește sustenabilitatea ecologică și punctul 2 din Avizul CON/2021/27 al Băncii Centrale Europene din 7 septembrie 2021 cu privire la o propunere de directivă de modificare a Directivei 2013/34/UE, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Regulamentului (UE) nr. 537/2014 în ceea ce privește raportarea de către întreprinderi de informații privind durabilitatea (JO C 446, 3.11.2021, p. 2). Toate avizele BCE sunt disponibile pe EUR-Lex.

⁽¹¹⁾ A se vedea comunicatul de presă „BCE prezintă un plan de acțiune destinat includerii unor considerații referitoare la schimbările climatice în strategia sa de politică monetară”, 8 iulie 2021, disponibil pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽¹²⁾ A se vedea „Climate-related risks to financial stability” (Riscuri la adresa stabilității financiare legate de schimbările climatice), ediție specială a Raportului BCE privind stabilitatea financiară din mai 2021, disponibilă pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽¹³⁾ A se vedea punctul 2.4 din Avizul CON/2021/12; punctul 2.2 din Avizul CON/2021/22 a Băncii Centrale Europene din 11 iunie 2021 cu privire la reglementarea diferențelor dintre scadențele pentru forint practicate de instituțiile de credit; și Isabel Schnabel, „Never waste a crisis: COVID-19, climate change and monetary policy” (O criză nu trebuie irosită niciodată: COVID-19, schimbările climatice și politica monetară), masă rotundă virtuală privind „Sustainable Crisis Responses in Europe” (Răspunsuri durabile la criză în Europa), rețeaua de cercetare INSPIRE, 17 iulie 2020, disponibil pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽¹⁴⁾ A se vedea punctul 2.4 din Avizul CON/2021/12; și pagina 3 din Monetary Policy: Initial Takeaways” (Schimbările climatice și politica monetară: primele concluzii), iunie 2020, disponibil pe website-ul Rețelei de bănci centrale și autorități de supraveghere pentru ecologizarea sistemului financiar, la adresa www.ngfs.net

instrumente tranzacționabile în conformitate cu articolul 18.1 prima liniuță din Statutul SEBC. Prin urmare, în operațiunile sale de politică monetară, Eurosistemul ar trebui să evite pierderile și ar trebui să asigure o protecție adecvată a bilanțului său împotriva riscurilor, printre altele, prin intermediul cadrului său de control al riscurilor. În consecință, Eurosistemul trebuie să identifice, să monitorizeze și să atenueze riscurile, inclusiv riscurile financiare legate de schimbările climatice, care sunt asociate colateralului pe care îl acceptă în operațiunile sale de creditare pentru furnizarea de lichiditate, precum și deținerilor sale de active achiziționate prin tranzacții simple. Aceste riscuri pot afecta valoarea activelor acceptate drept colateral de băncile centrale sau deținute în portofoliile pentru tranzacții simple ale acestora în scopuri de politică monetară. În plus, necesitatea de a gestiona astfel de riscuri este relevantă și pentru portofoliul Eurosistemului care nu are legătură cu politica monetară.

2.1.3. În plus, în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) și cu articolul 282 alineatul (2) din TFUE, astfel cum sunt reflectate la articolul 2 din Statutul SEBC, fără a aduce atingere obiectivului privind stabilitatea prețurilor, Eurosistemul sprijină politicile economice generale ale Uniunii, cu scopul de a contribui la realizarea obiectivelor Uniunii, definite la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Printre aceste obiective se numără acela de asigurare a unui nivel înalt de protecție și de îmbunătățire a calității mediului. În vederea realizării obiectivului pe termen lung privind temperatura stabilit în Acordul de la Paris, Legea europeană a climei stabilește un obiectiv imperativ de neutralitate climatică în Uniune până în 2050. Întrucât Legea europeană a climei afectează toate aspectele posibile ale politicii economice a Uniunii, aceasta face parte din politicile economice generale ale Uniunii pe care BCE trebuie să le sprijine.

2.1.4. Având în vedere cele de mai sus, astfel cum se evidențiază în revizuirea strategiei de politică monetară a Consiliului guvernatorilor și în planul de acțiune aferent legat de schimbările climatice, publicate la 8 iulie 2021 ⁽¹⁵⁾, atunci când își ajustează instrumentele de politică monetară, BCE va alege configurația care sprijină cel mai bine politicile economice generale ale Uniunii, cu condiția ca două configurații ale setului de instrumente să fie la fel de favorabile și să nu afecteze stabilitatea prețurilor.

2.1.5. În această privință, instituirea unor standarde de reglementare pentru a asigura ratinguri ESG transparente și de calitate ridicată este de natură să accelereze îmbunătățiri ale calității publicării informațiilor legate de mediu, precum și a datelor în termeni mai generali. Aceste evoluții, la rândul lor, ar îmbunătăți capacitatea Eurosistemului de a integra considerente legate de schimbările climatice în definirea și punerea în aplicare a politicii monetare.

2.2. *Aplicarea regulamentului propus în cazul băncilor centrale*

2.2.1. Considerentul (15) al regulamentului propus prevede că ratingurile ESG elaborate de autoritățile europene sau naționale și de băncile centrale ar trebui să fie exceptate de la normele privind furnizorii de rating ESG. Dispoziția de fond de stabilire a exceptării prevede că regulamentul propus nu se aplică ratingurilor ESG produse de bănci centrale care îndeplinesc toate condițiile următoare: (a) nu sunt plătite de entitatea căreia i se acordă ratingul; (b) nu sunt făcute publice; c) sunt furnizate în conformitate cu principiile, standardele și procedurile care asigură adecvarea, integritatea și independența activităților de rating, astfel cum prevede regulamentul propus; și (d) nu privesc instrumente financiare emise de statele membre ale respectivelor bănci centrale ⁽¹⁶⁾.

2.2.2. BCE consideră binevenită includerea unei exceptări pentru băncile centrale din domeniul de aplicare al regulamentului propus, întrucât aceasta poate sprijini acțiunile Eurosistemului de a integra considerente legate de schimbările climatice în desfășurarea politicii sale monetare, în special în cadrul său aplicabil colateralului pentru operațiunile de creditare pentru furnizarea de lichiditate ⁽¹⁷⁾. Acest lucru este deosebit de relevant în contextul

⁽¹⁵⁾ Disponibilă pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽¹⁶⁾ A se vedea articolul 2 alineatul (2) litera (i) din regulamentul propus.

⁽¹⁷⁾ A se vedea comunicatul de presă din 4 iulie 2022, „BCE întreprinde măsuri suplimentare pentru a integra aspecte referitoare la schimbările climatice în operațiunile sale de politică monetară”, disponibil pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

actual, în care disponibilitatea, transparența și calitatea ratingurilor ESG produse de furnizori comerciali de ratinguri ESG nu sunt încă adecvate pentru a fi utilizate de băncile centrale. Prin urmare, cel puțin temporar, este necesar ca băncile centrale să poată elabora și aplica propriile metodologii de evaluare a anumitor aspecte ale factorilor ESG, în special propriile considerente climatice, care să fie adaptate și adecvate pentru necesitățile Eurosistemului în urmărirea obiectivelor sale de politică monetară.

2.2.3. Astfel de metodologii pot fi relevante pentru operațiunile de creditare pentru furnizarea de lichiditate ale Eurosistemului. După cum se menționează mai sus, aceste operațiuni fac parte integrantă din cadrul de politică monetară al Eurosistemului și trebuie să fie acoperite cu „garanții corespunzătoare” în conformitate cu articolul 18.1 din Statutul SEBC pentru a proteja Eurosistemul împotriva unor pierderi financiare legate de riscul de contraparte ⁽¹⁸⁾. În plus, în conformitate cu articolul 18.2 din Statutul SEBC, BCE trebuie să stabilească principiile generale ale operațiunilor de piață monetară și de credit desfășurate de ea însăși sau de băncile centrale naționale, inclusiv cele privind comunicarea condițiilor în care acestea sunt dispuse să participe la aceste operațiuni. Aceste condiții includ norme publice cu privire la anumite măsuri de control al riscurilor la care sunt supuse activele eligibile mobilizate drept colateral ⁽¹⁹⁾. În aceeași ordine de idei, toate activele eligibile tranzacționabile sunt enumerate în baza de date a activelor eligibile ale Eurosistemului, care se publică pe website-ul BCE și este actualizată de BCE pe bază zilnică, pentru a oferi transparență contrapărților sale de politică monetară și pentru a asigura eficacitatea operațională a cadrului.

2.2.4. În urma revizuirii strategiei de politică monetară a BCE și a planului de acțiune aferent legat de schimbările climatice care au fost publicate la 8 iulie 2021 ⁽²⁰⁾, BCE a anunțat mai multe măsuri pentru a ține seama de considerentele legate de schimbările climatice în regimul său aplicabil colateralului pentru operațiuni de creditare pentru furnizarea de lichiditate. Aceste măsuri includ introducerea de limite privind mobilizarea anumite active emise de entități cu amprentă de carbon ridicată care pot fi constituite drept colateral de contrapărți individuale, precum și condiționarea eligibilității colateralului de respectarea de către emitenții activelor mobilizate a dispozițiilor dreptului Uniunii privind finanțarea durabilă ⁽²¹⁾.

2.2.5. Aceste măsuri vor fi luate pentru urmărirea obiectivului principal al Eurosistemului de menținere a stabilității prețurilor și pentru a sprijini politicile economice generale ale Uniunii, fără a aduce atingere obiectivului stabilității prețurilor. BCE înțelege că scopul regulamentului propus este de a introduce cerințe pentru furnizorii de ratinguri ESG care își desfășoară activitatea pe bază comercială și că nu se intenționează aplicarea acestuia pentru măsurile de punere în aplicare a politicii monetare ale băncilor centrale din Eurosistem. Acest lucru este evidențiat de exceptarea extinsă a băncilor centrale, menționată în considerentul (15) al regulamentului propus, precum și de faptul că regulamentul propus definește furnizorii de ratinguri ESG drept persoane juridice a căror ocupație include oferirea și distribuirea de ratinguri sau de punctaje ESG cu titlu profesional, respectiv pe bază comercială ⁽²²⁾. Cu toate acestea, în funcție de structura lor, după ce Eurosistemul face public rezultatul aplicării metodologiei sale pentru identificarea emitenților sau a activelor care vor face obiectul acestor măsuri, există riscul ca această publicare să fie percepută ca încadrându-se în definiția amplă a „ratingurilor ESG” prevăzută în regulamentul propus ⁽²³⁾. În acest context, BCE observă că formularea actuală a exceptării pentru ratingurile ESG produse de băncile centrale pare să aibă în mod neintenționat un domeniu de aplicare excesiv de restrâns, care intră în conflict cu exercitarea competențelor Eurosistemului în temeiul tratatelor.

⁽¹⁸⁾ A se vedea considerentul (18) al Orientării (UE) 2015/510 a Băncii Centrale Europene din 19 decembrie 2014 privind punerea în aplicare a cadrului de politică monetară din Eurosistem (BCE/2014/60) (JO L 91, 2.4.2015, p. 3).

⁽¹⁹⁾ A se vedea, în special, Orientarea (UE) 2015/510 (BCE/2014/60) și Orientarea (UE) 2016/65 a Băncii Centrale Europene din 18 noiembrie 2015 privind marjele de ajustare a valorii aplicate pentru punerea în aplicare a cadrului politicii monetare a Eurosistemului (BCE/2015/35) (JO L 14, 21.1.2016, p. 30).

⁽²⁰⁾ Disponibile pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽²¹⁾ A se vedea comunicatul de presă din 4 iulie 2022, „BCE întreprinde măsuri suplimentare pentru a integra aspecte referitoare la schimbările climatice în operațiunile sale de politică monetară”, disponibil pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽²²⁾ A se vedea articolul 3 alineatul (4) din regulamentul propus.

⁽²³⁾ Articolul 3 alineatul (1) din regulamentul propus definește „ratingul ESG” drept „o opinie, un punctaj sau o combinație a acestora, în ceea ce privește o entitate, un instrument financiar, un produs financiar sau profilul ori caracteristicile ESG ale unei întreprinderi sau expunerea la riscuri ESG sau impactul asupra oamenilor, societății și a mediului, care se bazează pe o metodologie stabilită și pe un sistem definit de ierarhizare a categoriilor de rating și care sunt furnizate unor părți terțe, indiferent dacă un astfel de rating ESG este etichetat în mod explicit drept «rating» sau «punctaj ESG»”.

2.2.6. În primul rând, condiția de exceptare, care impune ca „ratingurile ESG” ale băncilor centrale să nu fie „făcute publice” ⁽²⁴⁾, ar părea să afecteze capacitatea Eurosistemului de a comunica contrapărților sale de politică monetară prin intermediul bazei sale de date a activelor eligibile condițiile în care Eurosistemul este pregătit să participe la operațiuni de creditare pentru furnizarea de lichiditate în conformitate cu articolul 18.2 din Statutul SEBC. Acest lucru afectează în ultimă instanță și capacitatea Eurosistemului de a desfășura operațiuni de politică monetară în mod transparent și eficient.

2.2.7. În al doilea rând, BCE observă că măsurile Eurosistemului legate de schimbările climatice pot fi și vor fi concepute și furnizate într-o modalitate compatibilă cu spiritul fundamental al principiilor, standardelor și procedurilor care asigură adecvarea, integritatea și independența activităților de rating ⁽²⁵⁾, astfel cum se prevede în regulamentul propus ⁽²⁶⁾. Cu toate acestea, BCE observă că mai multe dispoziții din regulamentul propus ⁽²⁷⁾ sunt relevante și adecvate numai pentru furnizorii de ratinguri ESG care își desfășoară activitatea pe bază comercială. Ca atare, condiția exceptării prevăzută în regulamentul propus, care impune ca „ratingurile ESG” ale băncilor centrale să fie „furnizate în conformitate cu principiile, standardele și procedurile care asigură adecvarea, integritatea și independența activităților de rating” ⁽²⁸⁾, nu este adecvată sau relevantă pentru băncile centrale care își îndeplinesc misiunile statutare.

2.2.8. În cazul în care Eurosistemul nu poate beneficia de exceptare pe baza motivelor de mai sus, aceasta ar putea însemna că acea parte din definiția și punerea în aplicare a politicii monetare a Eurosistemului, în special acea parte a regimului Eurosistemului aplicabil colateralului care urmărește să abordeze considerente legate de schimbările climatice, poate face obiectul autorizării și supravegherii de către ESMA. Deoarece creditarea colateralizată și cumpărările simple ale Eurosistemului sunt instrumente esențiale pentru punerea în aplicare a politicii monetare, o astfel de consecință nu ar fi compatibilă cu principiul independenței băncilor centrale în temeiul articolului 130 TFUE și al articolului 7 din Statutul SEBC ori cu competența Eurosistemului de a desfășura politica monetară a Uniunii ⁽²⁹⁾.

2.2.9. În plus, BCE menționează că o astfel de consecință nu ar contribui la atingerea obiectivelor regulamentului propus de a îmbunătăți protecția consumatorilor și a investitorilor și de a preveni dezinformarea ecologică sau alte tipuri de informare greșită. Spre deosebire de ratingurile ESG produse de furnizorii de ratinguri ESG care își desfășoară activitatea pe bază comercială, măsurile Eurosistemului sunt concepute să îndeplinească obiectivele sale în temeiul tratatului, asigurând stabilitatea prețurilor prin desfășurarea politicii monetare cu ajutorul unor operațiuni de creditare pe baza unor garanții corespunzătoare, protejându-și bilanțul și sprijinind politicile economice generale ale Uniunii. Din cauza acestei diferențe esențiale în evaluările performanței climatice produse de băncile centrale, în comparație cu ratingurile ESG emise de furnizorii comerciali de rating ESG, BCE consideră că băncile centrale din

⁽²⁴⁾ A se vedea articolul 2 alineatul (2) litera (i) sublitera (b) din regulamentul propus.

⁽²⁵⁾ A se vedea articolul 2 alineatul (2) litera (i) sublitera (c) din regulamentul propus.

⁽²⁶⁾ A se vedea, de exemplu, articolul 130 TFUE și articolul 7 (Independența), articolul 36 (Personalul) și articolul 37 (Secretul profesional) din Statutul SEBC. A se vedea de asemenea Orientarea (UE) 2021/2253 a Băncii Centrale Europene din 2 noiembrie 2021 privind principiile Cadrului etic pentru Eurosistem (BCE/2021/49) (JO L 454, 17.12.2021, p. 7) și Cadrul etic al BCE (JO C 204, 20.6.2015, p. 3), în special partea 0 din Regulamentul BCE privind personalul referitoare la cadrul etic (JO C 375, 6.11.2020, p. 25).

⁽²⁷⁾ A se vedea, de exemplu, următoarele dispoziții din regulamentul propus: articolul 15, care interzice furnizorilor de ratinguri ESG să furnizeze alte activități (precum furnizarea de activități de consultanță pentru investitori sau întreprinderi, emiterea și vânzarea de ratinguri de credit, activități de investiții, activități de audit); articolul 23 alineatul (3), care privește supravegherea de către ESMA în legătură cu riscul unui conflict de interese în cadrul unui furnizor de rating ESG din cauza structurii de proprietate, a participațiilor majoritare sau a activităților respectivului furnizor de rating ESG; și articolul 25, care se referă la taxele percepute de furnizorii de rating ESG clienților lor.

⁽²⁸⁾ A se vedea articolul 2 alineatul (2) litera (i) sublitera (c) din regulamentul propus.

⁽²⁹⁾ A se vedea articolul 127 alineatele (1) și (2) TFUE și articolul 282 TFUE.

SEBC ar trebui exceptate într-o modalitate similară exceptării acordate ratingurilor ESG produse de toate celelalte autorități publice ale Uniunii sau ale statelor membre în temeiul regulamentului propus ⁽³⁰⁾, astfel cum se reflectă deja în considerentul (15) al regulamentului propus. În special, nu pare să existe niciun motiv pentru a trata „ratingurile ESG” produse de băncile centrale în mod diferit de ratingurile ESG produse de autoritățile publice ale Uniunii sau ale statelor membre ori pentru a trata membrii SEBC mai puțin favorabil în comparație cu întreprinderile financiare reglementate din Uniune care utilizează ratinguri ESG în scopuri interne ⁽³¹⁾, ambele categorii fiind exceptate în întregime și necondiționat de la aplicarea regulamentului propus. BCE recomandă ca regulamentul propus să fie modificat în consecință.

2.3. Relevanța pentru stabilitatea financiară

2.3.1. BCE sprijină obiectivul regulamentului propus de a îmbunătăți fiabilitatea și comparabilitatea ratingurilor ESG. Îmbunătățirea fiabilității și comparabilității ratingurilor ESG va fi esențială pentru facilitarea stabilirii eficiente a prețurilor pe piață, în conformitate cu principiul unei economii de piață deschise, și, astfel, pentru sprijinirea stabilității financiare, din motivele prezentate mai jos. De asemenea, aceasta va spori capacitatea BCE de a monitoriza și aborda impactul schimbărilor climatice asupra stabilității financiare.

2.3.2. În primul rând, comparabilitatea ratingurilor ESG la nivelul unui număr în creștere de furnizori este în prezent limitată. Acest lucru se datorează mai multor factori, inclusiv diferențe metodologice, în cadrul unei piețe semnificative și în creștere pentru instrumente financiare durabile. Ratingurile ESG pot avea efecte semnificative asupra deținerilor de active, deoarece pot influența în mod direct opțiunile investitorilor. Lipsa actuală de transparență împiedică comparabilitatea și reprezintă un impediment pentru utilizarea consecventă a datelor ESG de către participanții la piața financiară. La rândul său, aceasta afectează capacitatea ratingurilor ESG de a furniza investitorilor semnale eficiente pentru o alocare eficientă a capitalului, care este esențială pentru a permite piețelor de capital să contribuie la finanțarea tranziției verzi. În acest context, BCE apreciază faptul că regulamentul propus impune furnizorilor de ratinguri ESG să ofere mai multă claritate cu privire la metodologia ratingurilor ESG pe care le emit. Totuși, BCE recunoaște că, în pofida avantajelor regulamentului propus, vor continua să existe abordări metodologice diferite, iar dispersia punctajelor ratingurilor ESG va persista la rândul său. Aceasta reflectă atât metodologiile diferite utilizate de diferiți furnizori, cât și faptul că agregarea diverselor componente E, S și G va continua să varieze în mod semnificativ. Astfel, BCE recomandă monitorizarea îmbunătățirilor în materie de comparabilitate. În cazul în care progresele se dovedesc a fi insuficiente, pot fi avute în vedere măsuri legislative suplimentare.

2.3.3. În al doilea rând, riscul dezinformării ecologice în ratingurile ESG ar putea eroda încrederea consumatorilor în produse financiare durabile, putând produce ieșiri de fonduri la nivel sectorial, reducând investițiile în durabilitate și întârziind eforturile de tranziție, putând astfel contribui în continuare la o acumulare sistemică de riscuri climatice.

2.3.4. BCE consideră binevenit și faptul că regulamentul propus impune furnizorilor de ratinguri ESG să clarifice în continuare scopul și obiectivele ratingurilor ESG pe care le emit ⁽³²⁾. În prezent, pe piață coexistă abordări diferite cu privire la obiectivele și abordarea în ceea ce privește semnificația care stau la baza ratingurilor ESG. Anumite ratinguri ESG urmăresc să cuantifice performanța ESG efectivă a unei entități (respectiv, semnificația impactului) pentru a fundamenta strategii de investiții orientate către durabilitate. Numeroase alte ratinguri ESG, pe de altă parte, urmăresc să măsoare impactul potențial al factorilor ESG asupra riscului și randamentului investiției fără o legătură directă cu durabilitatea efectivă a activităților reale subiacente (respectiv, semnificația financiară). BCE consideră că coexistența acestor abordări diferite, care deservește diferite strategii de investiții în același timp, contribuie la confuzii cu privire la scopul ratingurilor ESG, măsura în care acestea măsoară performanța efectivă în materie de durabilitate și, în cele din urmă, capacitatea lor de a afecta rezultatele efective în materie de durabilitate

⁽³⁰⁾ A se vedea articolul 2 alineatul (2) litera (g) din regulamentul propus.

⁽³¹⁾ Articolul 2 alineatul (2) litera (b) din regulamentul propus prevede o exceptare a „ratingurilor ESG realizate de întreprinderi financiare reglementate din Uniune care sunt utilizate în scopuri interne sau pentru furnizarea de servicii și produse financiare interne”.

⁽³²⁾ A se vedea considerentul (11) și articolul 21 din regulamentul propus. În special, anexa III punctul 1 litera (d) impune furnizorilor de ratinguri ESG să publice informații privind obiectivul ratingurilor, precizând în mod clar dacă ratingul evaluează riscurile, impacturile sau alte dimensiuni.

în economia reală. Aceasta poate fi o sursă de dezinformare ecologică, în măsura în care ratingurile ESG pot să nu corespundă așteptărilor publicului cu privire la impactul real în materie de durabilitate al investițiilor finanțate. Totodată, stabilitatea financiară poate fi, de asemenea, afectată negativ dacă ratingurile ESG sunt utilizate în mod inadecvat drept indicatori direcți de bonitate financiară. În acest context, BCE recomandă ca regulamentul propus să preconizeze impunerea unei obligații asupra furnizorilor de ratinguri ESG de a comunica clar, de exemplu, prin intermediul unei declinări explicite a responsabilității, că ratingurile ESG, chiar cele care sunt destinate a fi în principal indicatori de risc, nu reprezintă indicatori direct ai riscului de credit. Aceasta ar face mai ușor să se distingă ratingurile ESG de ratingurile de credit consacrate pe piață și, astfel, să se evite orice confuzie cu privire la scopul acestora.

2.3.5. În sfârșit, deși aceasta depășește domeniul de aplicare al regulamentul propus, BCE sugerează că sunt necesare și alte măsuri mai concrete pentru a asigura că agențiile de rating de credit reflectă în mod sistematic și adecvat riscurile legate de schimbările climatice, ca parte a unor considerente ESG mai largi, în metodologiile acestora și publică relevanța și semnificația riscurilor legate de schimbările climatice în ratingurile de credit. Agențiile de rating de credit ar trebui să clarifice dacă și în ce mod astfel de ratinguri stau la baza evaluării de către acestea a bonității unei anumite entități, pentru a asigura utilizarea lor adecvată de către piețe, precum și comparabilitatea lor între diferiți emitenți.

2.4. *Relevanța pentru supravegherea prudențială a instituțiilor de credit*

2.4.1. Instituțiile semnificative supravegheate direct de BCE ar trebui să gestioneze și să comunice în mod prudent riscurile legate de schimbările climatice și de mediu ⁽³³⁾. În special, acestea ar trebui să ia în considerare riscurile legate de schimbările climatice și de mediu, ca factori determinanți ai categoriilor existente de risc, la formularea și punerea în aplicare a strategiei comerciale a acestora și a cadrelor de guvernare și de gestionare a riscurilor. În acest context, BCE a observat că anumite instituții de credit, printre altele, utilizează ratinguri ESG externe pentru monitorizarea riscurilor legate de schimbările climatice ⁽³⁴⁾.

2.4.2. BCE consideră că stabilirea unor standarde cuprinzătoare de publicare cu privire la caracteristicile ratingurilor ESG, metodologiile acestora și sursele lor de date în regulamentul propus este esențială pentru facilitarea utilizării ratingurilor ESG ca intrări în procesele de monitorizare desfășurate de instituțiile de credit. Instituțiile de credit, ca utilizatori potențiali ai ratingurilor ESG, trebuie să poată evalua obiectivul unui rating ESG, specificația exactă a subiectelor acoperite de un rating ESG în ceea ce privește factorii E, S sau G, precum și contribuțiile respective ale factorilor individuali la ratingurile agregate. Acest lucru este necesar pentru a atenua riscurile care pot apărea atunci când instituțiile de credit se bazează pe ratinguri ESG agregate, de exemplu, atunci când performanța slabă privind factorii de mediu a unei entități a căreia i s-a acordat un rating poate fi mascată de o performanță bună pentru factorii sociali și de guvernare. Transparența este esențială pentru a asigura faptul că instituțiile de credit nu aplică în mod mecanic ratingurile ESG ca substitut pentru riscul de credit, ci mai degrabă sunt capabile să extragă din aceste ratinguri informațiile relevante în scopul propriei evaluări a riscurilor.

În cazul în care BCE recomandă modificarea regulamentul propus, propunerile de redactare specifice însoțite de o explicație în acest sens se regăsesc într-un document tehnic de lucru separat. Documentul tehnic de lucru este disponibil în limba engleză pe EUR-Lex.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 4 octombrie 2023.

Președinta BCE
Christine LAGARDE

⁽³³⁾ A se vedea Supravegherea bancară a BCE, „Guide on climate-related and environmental risks” (Ghid privind riscurile legate de schimbările climatice și de mediu), noiembrie 2020, disponibil pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

⁽³⁴⁾ A se vedea Supravegherea bancară a BCE, „Walking the talk – Banks gearing up to manage risks from climate change and environmental degradation” (Transpunerea vorbelor în fapte: băncile se pregătesc să gestioneze riscurile generate de schimbările climatice și de degradarea mediului), noiembrie 2022, disponibil pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu